

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 257. — ŠTEV. 257.

NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 2, 1925. — PONDELJEK, 2. NOVEMBRA 1925.

VOLUME XXXIII — LETNIK XXXIII

LIGA ZAHTEVA POJASNIL

Liga zahteva od Francije pojasnil glede dogodkov v Damasku. — Mandatna komisija je nastopila glede protesta proti obstreljevanju mesta ter punta v Siriji, ki je bila izročena Franciji kot mandatno ozemlje.

ZENEVA, Švica, 1. novembra. — Stalna mandatna komisija Lige narodov je včeraj naprosila Francijo za oficijelno pojasnilo glede protestov in pritožb, ki so bile predložene Ligi narodov radi obstreljevanja Damaska od 18. od 20. oktobra.

PARIZ, Francija, 1. novembra. — Dokumenti, vsebujoči proteste in peticije, prihajajoče iz Sirije glede aktivnosti generala Sarraila, so dospeli v francoski zunanji urad, in francoski minister za zunanje zadeve Briand bo tekom prihodnjega tedna odgovoril nanje.

Francoske izgube v Siriji izza pričetka vstaje Druzov znašajo 585 ubitih ali pogrešanih. Med temi je bila manj kot polovica francoskih vojakov. To je izjavil včeraj ministrski predsednik v odgovor na ugotovila v listih, da je bilo ubitih nekako šest tisoč vojakov. Vlada poudarja, da je bilo ubitih 6000 vojakov izza leta 1920, ko so Francozi prevzeli mandat nad Sirijo.

PARIZ, Francija, 1. novembra. — Francija bi že jutri opustila svoj mandat nad Sirijo, če bi bilo to mogoče brez izgube ugleda po mohamedanskem svetu. To razpoloženje je močno v Parizu, a v isti meri tudi sklep, da je treba sedaj zadušiti naraščajočo vstajo, naj stane kar hoče, predno bi reformirali sirska administracijo.

Po soglasnem sklepu, da se odpokliče generala Sarraila, izjavljajo oficijelni krogi, da niso dobili nikakega potrdila vesti iz Kajire, da se je razširila vstaja na Arabce v Alepu, Talmiri in drugod in da so bili vprizorjeni težki napadi na Francoze severno od Damaska. Sirska Arabci so krvni bratje onih pod francosko kolonialno vlado v Tuniziji in Alžiru.

Francozi upajo, da se jim bo končno posrečilo ustvariti v Siriji neodvisno konfederacijo držav, soglasno s plemenskim izvorom ter verskim izpovedanjem.

Mandatna komisija, kateri načeluje Paul Boncour, francoski socialistični voditelj, deluje sedaj v tem smislu, a v Parizu se splošno priznava, da je neposredna naloga Francije zopet ustanoviti mir, kar pa bo skrajno težavna in delikatna stvar. Gen. Sarrail je v stiku z vlado ter je priznal, da je obstreljeval Damask brez svarila, a upravičil svoje postopanje z vojaško potrebo ter dostavil, da se inozemci ne morejo pritoževati, ker ni posvaril nikogar, tudi Francozov ne.

Se vedno manjka podrobnosti glede tega artilerijskega masakra, čeprav so včeraj prvokrat objavili pariški listi slike usmrčenih ustašev, katere je razkazoval Sarrail po trgih Damaska.

General Michaud, katerega je general Sarrail brez cerimonij odstavil kot vrhovnega poveljnika v Siriji, je došel v Pariz ter naprtil vso krivdo na ramo generala Sarraila. Slednji je razdržil družka plemena s svojo brezbriznostjo napram njih prošnjam in s krvavim zatrtjem vseh demonstracij domačinov.

Ko so se Druzi uprli, se je razširilo nezadovoljstvo tudi med arabsko prebivalstvo v bližini Damaska ter na tolpe Beduinov iz Transjordanije. Domači niso le protestirali, a Sarrail je ukazal Michaudu, naj zažge neko vas v bližini Damaska. Michaud ni hotel tega storiti, pač pa se pogodil z glavarji. Michaud je prinesel Sarrailu sporočilo glavarjev, katerim je načeloval Abdel Kader, vnuk slavnega Abdel Kadra, ki se je upiral Francozom pred tridesetimi leti.

Odgovor Sarraila, je bil žaljiv in raditega se je pojavil med Arabci duh upora, ki se obrača proti francoski nadvladi. Ker ni hotel požgati dotične vasi, je bil general Michaud enostavno poslan domov.

Presenečenje v Washingtonu.

Zvezno glavno mesto je zelo presenečeno vsled sklepa francoske vlade, da odpokliče poslanika Daeschnerja. — Zanimkana je vest, da je vodil poslanik svojo vlado za nos glede pogojev za odplačanje dolga.

WASHINGTON, D. C., 1. nov. — Z ozirom na pogajanja glede francoskega dolga, katerega je vodil poslanik Daeschner z uradniki zakladnice pred prihodom francoskega finančnega ministra Caillauxa v Washingtonu, so bili tukajšnji uradniki skrajno presenečeni vsled poročil iz Pariza, da bo Mr. Daeschner odpoklican baje roditega, ker je povlekel svojo vlado za nos glede pogojev, na temelju katerih bi bilo mogoče doseči uravnavo.

Presenečenje je bilo tem večje, ker imenujejo kot naslednika Daeschnerja senatorja Berengera, ki je bil član komisije Caillauxa in ki ne zna angleški. Daeschner govori gladko angleški, z manjšim tujim povdankom kot njegov odlični predhodnik Jusserand.

Daeschner se je zaupno pogovarjal na banketih in privatnih sestankih s člani ameriške zadolžne komisije ter z uradniki in člani kongresa, vsled česar mu je bilo mogoče dobiti v vsakem slučaju verodostojne informacije. Senator Berenger pa se bo moral vendar vedno posluževati tolmača.

V Washingtonu je znano, da ni poslanik Daeschner varal svoje vlade glede pogojev na temelju katerih bi mogla komisija Caillauxa skleniti dogovor glede francoskega dolga. Ni le dobil neformalnih nasvetov od skoro vseh članov ameriške zadolžne komisije, temveč se tudi formalno posvetoval z zakladniškim tajnikom Mellonom ter podtajnikom Winstonom ter je bil vsled tega v stanju predložiti svoji vladi natančno ameriške nazore glede uravnave dolga.

Samomor znanega franc. komika.

Maks Linder, slavni francoski kinematografski komik, in njegova žena sta končala življenje na temelju samomorilnega dogovora.

PARIZ, Francija, 1. novembra. Francoski kinematografski igralec, Maks Linder, ki je povzročil več smrti kot katerikoli drugi komik njegovih dni, je zaključil svojo karijero s tragedijo. Njega in njegovo ženo so našli včeraj zjutraj v postelji s prezezanimi žilami na zapetju. Madama Linder je umrla popoldne, a njun mož je živel še par nadaljnjih ur.

Motiv tragedije je ostal temen, a jasno je, da sta zakonska sklenila iti skupaj v smrt.

Madama Linder je bila lepa deklica, ko je pred dvema leti ušla z Linderjem. Ta dogodek je bila senzacija. Pariza, kajti dvojica je neznankam izginila. Konečno pa so stariši odpustili beški preneljeno poroko z Linderjem.

Prijatelji Linderja izjavljajo, da je bil Linder zelo zaljubljen v svojo ženo, da pa so se v zadnjem času pojavile komplikacije v tem zakonu, sklenjenem iz čiste ljubezni.

Linder, ki je bil dober katoli-

Politični položaj v nemški republikli.

Kancelar Luther je izjavil, da so sovražniki dogovorov v Locarno slednje podpirali. — Trije nacionalisti, ki so zapustili kabinet, pa so odgovorili, da so odobrili načrt le poskusno.

BERLIN, Nemčija, 1. nov. — Nemška vlada je objavila precej dolgo ugotovilo, v katerem obrazloženju različne štadije pogajanj v Locarno ter trdi, da so bili to zadovni koraki storjeni z vednostjo in odobrenjem treh nacionalističnih ministrov, ki so stopili pozneje iz kabineta z izjavo, da ne morejo sprejeti dogovora. Ti trije ministri so včeraj odgovorili, da so odobrili le splošno politiko, kot je bila očitana v nemški poslanici z dne 20. junija in da se ne čutijo obvezanimi podpirati pogodbe, ker se slednje ne ujemajo natančno s pogoji, opisani v dotični poslanici.

Ta gibčni argument pa ne jemale vladi izjavi njene moči ter tudi ne jači vere v možnost sodelovanja s stranko, ki se peča s takimi političnimi dlakoeopstvi.

Vsled tega je vrjetno, da se bodo nacionalisti kmalu poslužili svoje najbolj priljubljene vloge "narodne opozicije". Očitanje, ki ga je bilo pogosto čuti tekom zadnjim par tednov, da je postala nacionalistična skupina politično nemogoča, je bilo ponovljeno včeraj v Tagblattu, v katerem se je sumiralo celi politični položaj v Nemčiji.

Kancelar Luther je sklical za turek sestanek strank, ki so še vedno zastopane v kabinetu, da razpravljajo o celim vprašanju. Občnem pa je jasno, da je zatrdno sklenil, da mora državni zbor odobriti pogodbo. Dejstvo, da se Nemci navidez zogajajo z varnostnim dogovorom, ne sme preslepiti inozemskih opazovalcev, kajti Luther in Stresemann sta se vrnila v Berlin globoko prepojena z duhom, v katerem je bil sklenjen dogovor v Locarno. Za pogodbo se borita sedaj ne le radi politične sreče, ki je zvezana z uspehom te pogodbe, temveč tudi z navdušenjem, ki temelji na prostem osebnem prepričanju.

LONDON, Anglija, 1. nov. — Berlinski poročevalce Exchange Telegrapha pravi, da se razmišlja sedaj v Nemčiji o vprašanju splošnega ljudskega glasovanja glede varnostnih pogodb.

Tako glasovanje, pravi poročevalce, bi jasno pokazalo, da je pretežna večina Nemcev za varnostni dogovor.

Francija bo poslala novega poslanika.

PARIZ, Francija, 30. oktobra. Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da bo senator Henri Berenger v kratkem imenovan francoskim poslanikom v Združenih državah, kot naslednik sedanjega poslanika, Emil Daeschnerja.

Zenska-roparica.

PORTLAND, Oregon, 1. nov. Neka ženska je vprizorila drzen roparski napad na dva uslužbenca tukajšnje Roberts Bros. department prodajalne. Pobegnila je s \$2600, večinoma v srebru. Prodajalna je nasproti United States National Banke.

Član, ni skušal najti utehe potom ločitve zakona ter se domneva, da si je izbral samomor kot pot iz zagat.

Nad pet tisoč žrtev masakra v Damasku.

Izgredi v Damasku z nato sledečim obstreljevanjem so zahtevali nekako pet tisoč žrtev. — Francosko obstreljevanje uničilo osmino mesta.

HAIFA, Palestina, 1. nov. — Osmina Damaska je bila uničena vsled zadnjega francoskega artilerijskega obstreljevanja. Število žrtev se čeni na 5000. Med ubitimi ni nobenega Amerikanca in Angleža.

Na tisoče Armecev in mohamedancev je pob gnilo iz mesta. Banditi so se polastili številnih vasi med Damaskom in Palmiro.

Položaj je resen. Francoske sile so nezadostne. V pristanišču Beirut je zogrrela ladja, ki je imela na krovu dva aeroplana ter veliko zalogo gazolina.

Armenški begunci in kristjani v Beirutu so vznemirjeni, a dosejajo so bili inozemci varni. Francozi obvladujejo položaj ter izjavljajo, da bodo takoj obstreljevali mesto, če bi izbruhnila vstaja.

KAJIRA, Eipt, 1. novembra. — Begunci, ki so dospeli iz Damaska, poročajo, da je general Sarrail pod obstreljevanjem komaj ušel smrti in da je odpotoval takoj nato v Beirut z močnim vojaškim spremstvom. Ljudska družba je napadla hišo, v kateri se je nahajal, odstranila vse vrednostne predmete ter nato zažgala hišo.

JERUZALEM, Palestina, 1. novembra. — Zadnji dogodki v Siriji so maši splošen odmev v vsam mohamedanskem svetu, so glasno z informacijami, katere so dobili tukajšnji voditelji panarabskega gibanja.

Vstaja v Siriji se širi. Arabski prostovoljci prihajajo trumoma v Palmiro, ki je eno središče vsaje.

Perzijski šah je bil odstavljen.

Poslanska zbornica v Teheranu je z osemdesetimi glasovi proti petim podprla Reza kana, ki je odstavil dinastijo Kadžar, ki je vladala Perziji od leta 1779 naprej.

LONDON, Anglija, 1. nov. — Perzijski ministrski predsednik, Reza kan, je bil uspešen v svojem prizadevanju, da smoglaivi šaha in celo dinastijo. — kot se je izvedelo včeraj tukaj. Tozadovni sklep je bil storjen v parlamentu z osemdesetimi glasovi proti petim. Poročila, ki so dospela iz Teherana, ne ugotavljajo, če je bila izvršena revolucija glede prelivanja krvi, a ker so se vršili v zadnjem času v perzijskem glavnem mestu veliki izgredi, je pripravljen London na sprejem novice glede izgrediv.

Perzijski šah se mudi že več let v Evropi ter je nameraval pred enim mesecem iz Marseillesa v svojo deželo. Izvedenci glede Bližnjega iztoka v Londonu dvomijo, da bi zapustil Evropo. Znano je, da so pozivljali že pred enim letom boljševiški agenti Reza kana, naj odstavi monarha ter ustanovi republiko. Njegov predsednik in dejanski diktator naj bi postal on sam. Perzijski duhovniki pa so odločno nasprotovali temu načrtu, katerega je Reza kan v zadnjem času baje opustil.

Mogočni vplivi iz Angore, tur-

BLEBETANJE FAŠIST. TAJNIKA

Tajnik fašistovske stranke izjavlja, da je čuti moč fašizma tudi izven meja Italije. — Farinacci je povedal delegatom inozemskih organizacij, da prodira fašizem v druge dežele.

RIM, Italija, 1. novembra. — Svet bo kmalu spoznal, da ni vladajoča stranka v Italiji le "pofašistila" dežele, temveč tudi v veliki meri "pofašistila" druge dežele.

To je izjavil Signor Farinacci, generalni tajnik fašistovske stranke v nagovoru, katerega je imel pred zborovanjem delegatov inozemskih fašistovskih organizacij.

Farinacci je izjavil, da je pofašistil novi režim celo njegove nasprotnike, ker se oni, ki nasprotujejo fašizmu, odločno pokore vsem njegovim poveljem. Rekel je, da bo dokazal svetu, da store celo člani Aventinske opozicije vse, kar se jim ukaže, kljub dejstvu, da smatrajo same sebe za odločne sovražnike fašizma.

Fašistovski veliki svet, je izjavil Farinacci, — je že obrisal reforme za prihodnje zasedanje parlamenta, kojih namen je kaznovati slabe Italijane, ki so doma in v inozemstvu drznejšo nasprotovati sedanjemu režimu.

Oni med vami, ki ste poznali Italijo pred petimi leti, veste, da je izvršil fašizem naravnost čudež. Takrat je bilo vse rdeče. Proletariat je sledil zastavi Lenina. Stavke so bile na dnevnem redu. Železnice in druge javne naprave so bile izročene socialistični stranki na milost in nemilost. Tvorcnice so bile zasedene ter izpremenjene v kotička izdaje in to se je izvedlo s pomočjo dezertarjev, katere je pomilostil Nitti, prejšnji ministrski predsednik.

Govornik je tudi navedel številke, ki baje kažejo, da so se veliki primankljaji prejšnjih let izpremenili v velike prebitke.

Farinacci pa ni povedal svojim backom, da se je izvršilo vse to s pomočjo najbolj krutega nasilja in zatiranja, kar ga kdaj videl moderni svet. Fašizem nima nasprotnikov, vsaj na zunanji ne, ker zatire vsakega, ki hoče dati izraza svojemu poštenemu mnenju. Tudi Italijani se bodo naveličali sedanjega despotizma, in preobrat bo strašen.

škega glavnega mesta, pa so se nadalje zahtevali odstavljenje šaha, in Reza kan se je sedaj udal tem vplivom. Pred kratkim je imenoval parlament Rezo kana glavnim poveljnikom, perzijske armade mesto šaha.

TEHERAN, Perzija, 1. nov. — Perzijska narodna skupščina je sprejela včeraj resolucijo, s katero je odstavila Kadžar dinastijo, ki je vladala Perziji od leta 1779 naprej. Osemdeset glasov je bilo za odstavljenje, pa pa proti. Resolucija izjavlja, da je vlada-

joča dinastija odstavljena v narodni blagor in da je bila začasna vlada, soglasno z ustavo dežele in narodnimi postavami poveljnika Reza kana, ministrskemu predsedniku. Resolucija izjavlja, da je naloga narodne skupščine določiti trajno obliko vlade.

Sedanji perzijski šah Ahmed Kadžar je sedmi iz Kadžar dinastije ter je zasedel prestol leta 1909. Stopil je na mesto svojega očeta, Mohamed Alija, ki se je od-

povedal prestolu.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.80	2000 D'n. — \$37.40	5000 Din. — \$93.00
---------------------	---------------------	---------------------

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.10	500 lir \$21.75
300 lir \$13.35	1000 lir \$42.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200. lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslani najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 4687

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za tuzemstva za celo leto	\$7.00
Za četiri leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebni se ne priobčujajo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejennie bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

LIGA NARODOV — POSREDOVALKA MIRU

Liga narodov je z lahkoto ustavila grško-bolgarski prepir. S tem je dokazala, kakšno možgano orodje miru je v resnici. Privikrat je doprinesla sijajen dokaz: kakšno veliko moralno silo reprezentira ali predstavlja. S pomočjo te sijajne zmage je prodrla Liga tudi v krogih, ki so dosedaj dvomili ter stali Ligi mrzlo nasproti.

Tako je bilo pisano v zadnjih par dneh v različnih kapitalističnih listih.

Kar pa je bilo pisano tam, vrjame tudi ameriški čitatelj, ki je, kakor znano, skrajno površen. Komaj enemu med tisti se bo vrnilo vprašanje, zakaj se je obrnilo to "sijajno orodje" miru le proti majni Grski ter uničeni Bolgarski? Zakaj je to sijajno orodje miru mirno gledalo, ko je vodila Francija nesramno zavojevalno vojno proti Rifcem ali ko je kot mandatar Lige narodov pomorila na tisoče Druzov ter uničila mesta najstarejše kulture na naravnost barbari način? Kje je torej moralna sila, ki more izvojevati zmago nad vojnimi okrutostmi?

Resnično izobražen in dalekoviden človek si seveda ne bo stalvil takih vprašanj. On ve boljše. On pozna "moralni silo", ki stojita za Ligo narodov: Francijo in Anglijo. On ve, da vrana ne izključuje vrani oči, da bi izgledala "moralna" ali da bi predstavila svojo dostojnost povdarjeno ljubezen do miru v dejanja.

Z Ligo narodov in njeno ljubeznijo do miru ni prav nič drugače kot z ljubeznjivo pravljico, ki je bila izmišljena za velike otroke ter naivne duše. Takozvana Liga narodov je le organizacija, katero so ustvarile kapitalistične veselice in svojo lastno obrambo, — v obrambo novih skupin kombinacij in predvsem v obrambo proti že obstoječi veliki proletarski državi ter poznejšim sličnim državam.

Če bi imela Liga narodov sploh nekaj nalogo poseci vmes ter napraviti konec divjanju ropazeljne države, bi se moralo to zgoditi v slučaju Francije proti Siriji. Sirija je bila poverjena oskrbi Francije. Liga narodov je dobila mandat, "naj skrbi tam za blagobit in razvoj naroda". Kaj pa je storila Francija? S sirskim narodom je postopala kot s premaganim, katerega je treba tlačiti in izkoriščati kot se ji ljubi. Ko pa so domačini, — izurjeni tegom vojne v uporabi orožja, — uprli proti temu postopanju, se je vprizorilo krvavo klanje, ki nima nobene primere niti v krvavi zgodovini svetovne vojne.

Cela resnica ni prišla na dan, kajti Anglija in Francija izvajata najstrožjo cenzuro nad vsemi poročili ter ne pustita skozi nobenega poročila, ki ni bilo od obeh vnaprej odobreno. Kljub temu pa smo izvedeli, da je bilo nekako 10.000 mohamedancev umorjenih na strani Druzov, da značijo francoske izgube 6600 mož in da je materialna škoda, povzročena od obstreljevanja, izdatna.

Najnovejše novice pa se glase še huje. Damask je bil uničen in nenadomestljivi spomeniki stare kulture so bili za vedno izgubljeni vsled brezbožnega obstreljevanja Francozov. In zakaj? Ker je par družkih vstašev pribežalo v Damask, kjer se niso hoteli takoj pokoriti povelju Francozov, naj se udajo na milost in nemilost.

V Washingtonu so skrajno ogorčeni radi te afere. Kellogg, katerega imenujejo v poučnih krogih zveznega mesta "solzavo Marijano", ker govori baje vedno v solzavem tonu, je dvignil obtožbo, da je francoski poveljnik pred obstreljevanjem obvestil vse francoske državljane ter jih poslal v zavarovana mesta, kjer so bili varni pred vsako poškodbo.

Tekom osem in štirideset ur trajajočega obstreljevanja, katere so izvedli francoski letalci in artilerija, so se nahajali člani ostalih inozemskih narodov ter domačini v neprestani nevarnosti. Francoska vojaška kanala si je izbrala ravno oni mestni del, v katerem so stanovali reveži in v katerem se nahajajo domači bazarji. Ogrožen je bil baje tudi ameriški konzulat in razstreljene so bile številne hiše, v katerih so stanovali Amerikanci.

Kellogg je vsled tega prepričan, da se ni obnašala Francija kot "sportman". Obvestiti bi morali tudi člane drugih narodov, da se namerava postreliti Druze in Žide. Združene države morajo zahtevati, da se jih stavi na isto stopnjo kot Francoze in Angleže. Vsled tega je vložil naš famozni državni tajnik tudi protest v Parizu. Poslanik Herrick je že izročil to pritožbo zunanji ministru Briand, ki je dal izraza svojemu obžalovanju, s čemur je bila najbrž cela zadeva rešena. Sestavlja se seznam povzročene materialne škode in tozadevno svoto se bo dostavilo štirim tisoč milijonov dolarjev vojnega dolga Francije v Združenih državah.

Vse to so pa koncem konca le malenkosti, stranske stvari. Malo važno je, če je bilo poleg tisočev mohamedancev in Sireev ubitih tudi par Amerikancev.

Glavna stvar je, da si lahko privoščijo Francija, ravno ker je vodilni član Lige narodov, vsako nasilje proti mednarodnemu pravu, vsako podlost proti kolonialnim narodom ter celo proti državljanom drugih evropskih in ameriških narodov.

Kapitalistično časopisje, ki pozna vsa ta dejstva, jih lepo za molči svojim čitateljem, da jih vara glede resničnega stanja stvari.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

SLAVNI FRANCOSKI ZRAKOPLOVEC

Slika nam predstavlja francoskega zrakoplovec Charlesa Nungessera in njegovo mlado ženo, hčerko nekoga avtorškega milijonarja. Nungesser je bil tekom vojne priznan kot najboljši francoski armadni zrakoplovec.

Prpriave za Matteotijev proces.

9. oktobra je sporočil glavni državni pravdnik rimskega prizvalnega sodišča com. Crisafulli obtožbenemu odseku in obtožencem v Matteotijevni procesu zaključke sodne preiskave. Crisafulli zahteva, da se proglasi preiskava takoj za zaključeno, da se Rossi, Marinelli in Filipelli izpuste na svobodo ter da s. Dumini, Volpi, Viola, Poverono, Malacra in drugi izročijo porotnemu sodišču, da jih bo sodilo radi zvršenega, toda ne premišljenega umora. Crisafulli je končno za to, da se obtožnica na podlagi izdane amnestije mulejše klasificira in da se obtožene Panzeri izpusti iz ječe.

Vest o zahtevah Crisafullija se je razširila po prestolici z bliskovito naglico. Povsod se je govorilo samo o tem, da pridejo nekateri glavni krivci na prosto. Rossi, Marinelli in Filipelli namreč veljajo za inspiratorje Matteotijevega umora. Marinelli je bil bla-bajnik fašistovske stranke in je dal, kot se je splošno zatrjevalo, Duminiju na razpolago denar, da se je umor izvršil. Rossi je bil predstojnik tiskovnega urada v notranjem ministrstvu in se je vsak dan srečal z Mussolinijem od katerega je dobival navodila. On je baje naročil umor Matteotija. Filipelli je bil ravnatelj dnevnika "Corriere Italiano", ki je pozneje nehal izhajati. V prostori uredništva tega lista se je skovala zarota zopet unitarističnega poslanca Matteotija, tu se prejeli zločini navodila za svoje početje. Rossi se je po zločinu umaknil javnosti izpred oči. Skril se je v Rimu ter je zahteval od Mussolinija zaščite. Grozil je, da bo v nasprotnem slučaju kompromitiral njega samega. Rossijeve grožnje si morale biti pač opasne, kajti v dvoboju z Mussolinijem je zmagal on. Lani meseca decembra je izšla brošura, v kateri je Rossi obdolžil Mussolinija krvoločnosti ter ga označil za naročnika napadov in brutalnih dejanj fašistovskih tolp. Imenoval je Matteotijev umor kratkoma "državni zločin" in je izjavil, da ni sam odgovoren za dejanje, ki se je z njegovo pomočjo izvršilo.

Efekt Rossijeve brošure je bil

V SOVJETSKIH ZAPORIH

Neki sotrudnik pariškega komunističnega lista "Humanite" popisuje svoje potovanje po sovjetski Rusiji. Slika tudi zapore in pripoveduje v posebnem odstavku, kako žive kaznjenci v njih. Med drugim pravi: Resno mi je dopadlo, kako kaznjenci lepo mirno sede in kadijo cigarete. Vsak je imel v rokah časopis. Spregovoril sem z enim izmed njih in povedal je, da imajo dvakrat na teden predavanje o moralni vzgoji s pomočjo kinoaparatov. Vsak ponedeljek imajo gledališko predstavo. Vsak dan smejo kaditi in čitati časopise. Ako se te kaznjence pogleda, se vidi, da so zdravi in lepo rejeni, kar priča o dobri hrani. Po tem dobivajo eno tedensko plačo, ki odgovarja navadnemu tedenskem zaslужku. Ako so v zaporu dlje časa, se jim dovoli navadno še po par mesecih dopust, da grede lahko domov k svojem ali svojim družinam. Francoski poročevalec pravi dalje: oni mož, s katerim sem govoril, se je baš povrnil po sedemdesetmesečnem dopustu. Seveda so predpisane tudi kazni, in ako se ujetnik ne obnaša baš dobro, ga spravijo v kakšno slabšo jetnišnico ali pa mu odrečejo dopust. Hujšega se mu menda ne zgodi. Take zapore imajo boljševiki seveda za "svoje" ljudi, za nasprotnike boljševizma veljajo hude kazni v strašnih jetnišnicah.

Obletnica fašistovskega zavzetja Rima.

Veliki fašistovski svet je dolečil podrobnosti proslave, ki se bo vršila v spomin fašistovskega zavzetja v Rimu. V Milanu bo mobilizirana milica, naslednji dan bo 20.000 miličnikov defiliralo pred novim poveljnikom milice, generalom Gonzago. Potem se vrši v Rimu kongres inozemskih fašistovskih organizacij.

Israel Zangwill,

znani prvoboritelj za židovske pravice.

Peter Zgaga

Potrpežljivost je lepa reč, dobra reč in priporočljiva reč.

Toda vse, kar je prav. Edinobitisti, ki so bili nepotrpežljivi, so kaj dosegli.

Kakor hitro izprevidi človek, kaj je, se bo začel učiti in študirati, da bo tisto, kar mora biti.

Ves svet ga lomi. Nemški kajzer ga je polomil, diplomati ga lomijo, Majk Cegare ga lomi, najvišje priznanje pa zasluži Mr. Antonio Gardina.

Kajti tako, kot ga je on polomil, ga ni še noben ameriški Slovenec.

Presneto, že v mesecu novembra smo. Čas pa nes bliskovito beži. Kdo bi si mislil.

Kot vesten časniki sem tudi jaz pogledal v koledar, če bo kak praznik ta mesec.

Da, en praznik bo — Zahvalni dan.

Čudno se mi pa zdi, da dosedaj še nisem opazil v listih natančnega in s številkami podprtega dokaza, zakaj bodo letos petlini in purani tako dragi.

Dobivam pisma — vsake sorte. Zadržje sem bil omenil, da mi je nekdo poslal v pismu svoj podpis, ki se je glasil "Osel".

Tudi te dni sem sprejel nekaj podobnega.

Neki rojak mi namreč piše, da bi moja kolono lahko vsak osel umerjal.

Ker bi po dolgih letih rad imel par dni popolnega počitka, prosim dotičnega rojaka, naj nemudoma pride v New York, naj sede na moje mesto ter naj se mojega dela loti.

Te dni mi je tudi pisal dragi rojak ter se takole znesel nad menoj:

Peter, pred štirinajstimi dnevi sem ti nekaj poslal za tvojo kolono, pa nisi dal notri. Ti pa res ne veš, kaj je dobro.

Odkritosrčno mu povem, da res ne vem, kaj je dobro. Povem mu pa tudi, da sakramensko dobro vem, kaj je slabo.

Po neki veselici je rojak pripovedoval:

To je pa res škandal, te veselice in ti kelnerji na veseliceh. Tako me je gledal kelnar, kot da mu še nisem plačal.

Kaj si pa ti storil? — ga je vprašal prijatelj.

O nič. Tako sem ga pogledal, kot da bi mu bil že plačal.

Pa še vsa drugačna pisma pisarjijo rojaki.

Zadržje je upravitelj sprejel pismo naslednje vsebine:

Prosim, pošljite mi kako lepo knjigo, kak zanimiv roman. Najrajši bi imela tako knjigo, v kateri se najprej sovražita, potem es pobotata in se vzameta, potem mu pa ona postane nezvesta in tedaj je celo hudci; nato pa se zopet poglihata in nekaj časa srečno živita, nato se skregata, pa se zopet pobotata in potem pa živita srečno do konca.

V New Yorku je pritisnil precejšen mraz. Blagor tistemu, kateri ima v kuhinji dovolj premoga in v kleti dosti gorkote.

Ne vem, če je ta resnična ali ne, vsekakor je pa jako značilna.

V privatno pisarno ameriškega milijonarja je pridivil manager ter zahropel:

— Naš blagajnik se je ustrelil.
— Kaj pa blagajna?
— Blagajna je nedotaknjena. Milijonar si je obrisal pot s čela ter osorno zapretil managerju:

— Sami dobro veste, da so moji živeci slabi in da sem jako razburljiv. Zatorej vam rečem, če se še kdaj kaj takega pripeti, mi morate najprej povedati, da je blagajna nedotaknjena in šele zatem lahko omenite, da se je blagajnik ustrelil.

DRAGA VSTOPNINA

"Bozanstvena" Suzana je Dunajčanom decela zmešala glavo. Na tisoče in tisoče jih je bilo, ki so si hiteli preskrbeti karto, da vidijo in občudujejo toli opevano svetovno prvakinjo v tenisu, in med njimi jih je bila pretežna večina takih, ki poznajo tenis jedva po imenu! Zaman! Le za 2000 ljudi je prostora na tribunah Wiener Athletik Sportkluba v Pratu, in teh 2000 vstopnic je bilo že v predporočilu prodanih. Optimisti so se tolažili, da bo mogoče pri dnevni blagajni ujeti še par kart, pa tudi to upanje jim je spjalvalo po vodi. Že ob pol dveh popoldne, to je eni uro pred pričetkom, so se zbirale množice ljudi pred ograjbo sportnega prostora in kupile še tisto malo vstopnic, kar jih je ostalo. Ob dveh ni bilo dobiti nobene karte več, niti za nedeljo.

Toda nesrečniki, ki so ostali brez vstopnic, niso obupali. Bogme, dvoboj med Nemko Neppachovo in Francozinja se vendar ne vrši vsak dan, in zato se že splošno napanjati si možgane, kakke priti do karte. Mnogi so se pripeljali v avtomobilu na igrišče in ko so zvedeli, da je vse razprodano, se niso dali odgnati in so petr žljivo čakali, če bi se končno vendarle ne dal ta ali oni rečni lastnik vstopnic zapeljati od visoke nagrade in bi jim prodal svojo vstopnico. Čimbolj je tekel čas, tembolj je narasčalo razburjenje in nepotrpežljivost in vedno višje so postale ponudbe za tribunske sedee. Neki gospod je poslal biljeterja, naj mu preskrbi karto, cena prostorska stvar. Nekdo drugi je v slabi nemščini zahteval lastnika sportnega prostora — najbrž je hotel kupiti to igrišče s tribunami vred, da si tako pribori vstop na igrišče. Večje srečo kakor omenjena gospoda pa je imela neka izredno elegantno oblečena, v kožuhočinast plašč oblečena dama, ki se ji je posrečilo priti do vstopnic. Našla je namreč nekoga, ki je kupil karto za 75.000 kran, in je bil ves srečen, da jo je mogel oddati za več kot desetkrat večjo vsoto. Bil mu je pač denar ljubši, kakor najlepša Suzanina žoga; morda pa je svetovno prvakinjo videl že v petek in se je zavaljo preljubega denarja odpovedal velikemu užitku. Vzglede vlečejo in tako se je kmalu pojavilo še več ljudi, ki so jim bili stotisočaki ljubši kakor srekanne Suzanine jopice in njena prosojna spodnja krileca. Dogodili so se slučaji, da je plačal kdo 2. da celo 5 milijonov kron za vstopnico. Pa je zato tudi vsakdo izmed 2000 gledalcev doobra pršel na račun.

Tržaška policija je odkrila in aretirala številno dobro organizirano tolpo, ki je tajno, pod roko razpečavala kokain. Ta trgovina je v Trstu zadnje čase zopet oživela, toda evela je v taki okolici, da ji oblast ni mogla priti na sled. Neko noč je patrolirala v tržaškem starem mestu kupina treh redarjev. Pred neko hišo v ulici Sparcavilla je bilo opaziti sumljivo vrvenje. Sem in tja so huškale senice, ki so postajale pod oknom, pa se izgubile v temni noči. To čudno premikanje je prisililo policaje, da so potrkali na vrata, kjer je stanovala 18 letna Bruna Straelitova. Pri nji je bilo več gostov. Redarji so jih ustavili in preiskali ter pri vseh našli zavojke kokaina. Straelitova je sicer skušala tajiti, da kokain ni njen, toda se je slednjič zaplela v protislovja in je morala priznati resnico. Policaji so jo aretirali in odvedli na kvesturo, kamor so povabili tudi nekaj drugih.

Na zaslišanju je Straelitova povdala, da je dobivala kokain od 28 letne Urše Fellugove, stanovalke v ulici Carpison. Takoj so sli varnostni organi k tej ženski na dom ter izvršili preiskavo. Dolgo so iskali brez uspeha in so že uisli, da jih je Straelitova potegnila. Ko so že hoteli oditi, pa je opazil eden izmed agentev, da so v mizi luknjice zadelane s svežim kitom. Odrznil je kit in zapazil štiri vijake, pod katerim je bilo dvojno dno, napolnjeno z belim brahom kokaina. Ženska, ki je prej tajila zveze s Straelitovo, je sedaj omenela. Bila je aretirana in radi njenih izpovedi je policija še isti dan aretirala nekoga Andreja Perka iz Gorice, pri katerem se je našel 1 kg kokaina. Tudi neki hotelski ravnatelj, ki je pomagali razpečevati strup, je prišel pravice v roke.

Doslej je spravila tržaška policija pod ključ poleg omenjenih krivcev še nastopne osebe: 55 letnega Petra Velikonji iz Trsta, njegovega sina Humberta in hčerko Ado, 41 letnega Petra Coeciancicha iz Umaga ter 28 letno Marije Marinich. Pri Petru Velikonji si našli agenti tudi večjo množico ponarejenih bankovcev po sto lir. Policija pa domneva, da se ni prišla na sled pravim trgovcem s kokainom in preiskuje še dalje.

KUPUJEM

FRANCOSKE CLARET DOGE. Vsi kontraktorji so naprošeni, da se oglašje pri:

S. Massman,
801 Louisiana Building,
New Orleans, La.
(7x 30.31&2.3.4.5.6)

KOKAIN V TRSTU

Tržaška policija je odkrila in aretirala številno dobro organizirano tolpo, ki je tajno, pod roko razpečavala kokain. Ta trgovina je v Trstu zadnje čase zopet oživela, toda evela je v taki okolici, da ji oblast ni mogla priti na sled. Neko noč je patrolirala v tržaškem starem mestu kupina treh redarjev. Pred neko hišo v ulici Sparcavilla je bilo opaziti sumljivo vrvenje. Sem in tja so huškale senice, ki so postajale pod oknom, pa se izgubile v temni noči. To čudno premikanje je prisililo policaje, da so potrkali na vrata, kjer je stanovala 18 letna Bruna Straelitova. Pri nji je bilo več gostov. Redarji so jih ustavili in preiskali ter pri vseh našli zavojke kokaina. Straelitova je sicer skušala tajiti, da kokain ni njen, toda se je slednjič zaplela v protislovja in je morala priznati resnico. Policaji so jo aretirali in odvedli na kvesturo, kamor so povabili tudi nekaj drugih.

Na zaslišanju je Straelitova povdala, da je dobivala kokain od 28 letne Urše Fellugove, stanovalke v ulici Carpison. Takoj so sli varnostni organi k tej ženski na dom ter izvršili preiskavo. Dolgo so iskali brez uspeha in so že uisli, da jih je Straelitova potegnila. Ko so že hoteli oditi, pa je opazil eden izmed agentev, da so v mizi luknjice zadelane s svežim kitom. Odrznil je kit in zapazil štiri vijake, pod katerim je bilo dvojno dno, napolnjeno z belim brahom kokaina. Ženska, ki je prej tajila zveze s Straelitovo, je sedaj omenela. Bila je aretirana in radi njenih izpovedi je policija še isti dan aretirala nekoga Andreja Perka iz Gorice, pri katerem se je našel 1 kg kokaina. Tudi neki hotelski ravnatelj, ki je pomagali razpečevati strup, je prišel pravice v roke.

Doslej je spravila tržaška policija pod ključ poleg omenjenih krivcev še nastopne osebe: 55 letnega Petra Velikonji iz Trsta, njegovega sina Humberta in hčerko Ado, 41 letnega Petra Coeciancicha iz Umaga ter 28 letno Marije Marinich. Pri Petru Velikonji si našli agenti tudi večjo množico ponarejenih bankovcev po sto lir. Policija pa domneva, da se ni prišla na sled pravim trgovcem s kokainom in preiskuje še dalje.

Dospela je
VELIKA
Blaznikova
PRATIKA

za leto 1926.
Cena 25¢ komad.
V pratiki je poleg koledarja in raznih zanimivih navedb tudi zgodovina 200-letnega obstanka. Prva pratika je namreč izšla l. 1726.

Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Naznanilo.

vsem tistim, kateri hočejo poslati dolarje v staro domovino.

DOLARSKA IZPLAČILA —

izvršujemo v vseh delih Jugoslavije za pristojbino 4%, istotako v Italijo — zasedeno ozemlje za pristojbino 3%.

POŠILJATVE V DINARJIH IN LIRAH —

izvršujemo najtočneje in po jako zmernih cenah. Za vsako pošiljatev preskrbimo podpisano izplačilno potrdilo prejemnika. Brza in točna postrežba v vseh ozirih zagajena.

DENARNE VLOGE, prejemo na "Special Interest Account" in jih obrestujemo po 4% mesečno obrestovanje.

NAJSTAREJŠA JUGOSLOVANSKA
POTNIŠKA POSLOVNICA

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

KORZARJI.

(Nadaljevanje.)

Tomaž Trublet je blisnil z očmi izpod namrščenih obrvi in se vprašaje obrnil k vitezu. — Tako je, — je potrdil Danyean, — je-li? Tvoj prekanjeni gospodar se igra s teboj, ali vsaj misli, da se igra. Polahko, polahko deško moj, pazi vendar in ne lomi stola. Ne bomo dimo babe! Kratko in malo, kako je, ali si se podkrižal pod pogodbo? — Ne! — izjavi Tomaž.

— Dobro! Pa tudi v roke si ni sta segla?

Tudi ne!

— Hvala Bogu, torej si svobodan. Skopuh, ki si tudi to pet nupa, da bi kaj tvegale, se je zarazunal, če se ne motim. Pomeniva se torej o tem, kajti prišlo je čas. 'Veliki zmaj' je bil sicer nov, pa sedaj ni več za rabo. I seveda. Saj sem vedel. . . Katero ladjo pa hoče Julien mesto nje poslati na delo?

— Svojo 'Morsko deklečko'.

'Morsko deklečko'? Ali je mogoče? Ta 'Deklica' je najmanj petnajst let starejša od 'Zmaja'. Čuj, dečko, že moj stari ded je gledal, ko so jo spustili v morje, še za ranjkega kralja, Bog mu naj večno luč! — Vraga! Kar vzame naj vse te skopuhe in stiskače, ki bi še kurja jajca radi brili. 'Morsko deklečko'? No, Tomažek, boš pa vsak dan stal deset do dvanaest ur pri veliki pumpi in črpal vodi, če ti pa še kaj časa ostane, boš pa k svojemu patronu molil, da te obvaruje pred nevihto.

Tomaž je samo zmnignil z rameni. Danyean je govoril resnico in očitno ni pričakoval ugovorjanja ali odobravanja, sicer je pa že nadaljeval: — Pa saj itak ne boš ti poveljnik temu staremu čevlju. Le pazi dečko moj, ti ne boš komandant, to ti jaz povem, če si ti Grave še ni upal povedati. Druge namene ima. Na tej 'Morski deklici', ki pušča povsod od vrha do dna, boš poročnik, in nič tega, kar znaša kapitanov delež. Pa veš li, kdo bo kapitan?

Tomaž vprašuje iz okroglih oči.

— Kapitan bo stari Franc Quintin, oni, ki se ni prišel iz 'Dobre luke', kar je živ, pa da ne bi obvisel na vsaki ladji, kar jih je zasidranih od starega Bastijona pa doli do Punta. Tako je! Tomaž, njemu boš pokoren, ti Trublet, ki si še Ruyterja ostrasil. Pa veš, zakaj? Ker se Julien Grave boji in ker ne zaupa tvojemu pogumu in tvoji podjetnosti. Spopadov se boji, ti si pa preveč ognjenitv za njegov okus. Če si kapitan, se boš preveč boril, preveč jih boš bil in preveč bi bili drugi tebe. Julien Grave pa se tresse za svoje škatlje in njih uže in plahte. Zaslužil, o to bi že rad, tvoj gospodar. — Tvegati, to mu pa ne diši. V rokah takega predrežnja, kakor si ti, dečko moj, so pa jadra, uže in škatlja preveč v nevarnosti. Zato pa pride Franc Quintin, da se zagodi med tebe in tvojo divjačino. Mnogo krogel ne boš slišal živjati, to je gotovo. Seveda — — — boljši plen, večji kosi ti bodo v miru jadrani mimo nosa. Večji kosi, hudiča, imajo kanone in Franc Quintin se jih bo že znal varovati. Ti se boš pa zadovoljil z raznimi ostanki. Saj je še dovolj ribičev tam okrog Zaidrskega jezera. . .

Ko je Tomaž poslušal ta nagovor, mu je kri počasi plala z lice. Baš je škrlatno rudel v divjem srd, sedaj je pa zbledel, kakor da so tega krive sveče rane in bolj ko zbledel, posinil je, da je opazujoči Danyean mislil, da ima razljučen mladenič v svojih žilah le še grenki žolč in razne druge strupene tekočine. Sedaj pa je Danyean, gospodar Clodorea in armator v Saint - Malo, drzno izigral svoj veliki as, kakor je bila njegova navada, prekinil je to govorjenje ter položil svojo šako mornarju navrame:

— Kamerad! Dovolj besedi! — Končajva! Tvoj Grave, tvoja 'Morska deklica' in tvoj Franc Quintin, to vse ni zate. Ali se pa motim! Poznam druge ljudi in

drugo ladje, ki so bolj ustvarjene zate. Kaj praviš na to?

Tomaž se v tem hipu pomiri ter pazljivo pogleda Danyean. Ta pa potrdi: — Da, da! Kratko in malo, ti drugi ljudje, to smo mi, in te druge ladje, to je moja fregata 'Lepa podlasica'. Tvoj skopuh naj gre k vragu, ti pa hajd z menoj na krov. Jaz rabim fanta, kakršen si ti, in ti iščeš gospodarja, kakor sem jaz.

Njegov in korzarjev pogled sta se križala in vitez se je zadovoljno nasmehljaj pod svojimi velikimi po najnovjši dvorski šegi zavihanimi brki. Isti Tomaž Trublet, ki je še pred nekaj trenutki same jeza izgubljal zavest, je sedaj, ko je treba odločiti važno zadevo, zopet razumen in hladen računar, poln svoje normandske prevejanosti. — Da vidimo, — pravi počasi in z jasnim glasom, — Veliko čast mi izkazuje, gospod vitez. Tudi priznavam, da je vaša 'Lepa podlasica' vse kaj drugača kot ona stara 'Morska deklica'. Toda sporazumeti se morava, ako izvolite. Da se najprej razumeva: — Kaj mi ponujate? Da bom vedel!

Danyean vstane in položi svojo pest na mizo: — Tebi, Tomaž Trubletu, bivšemu kvartirnojstru na 'Velikem zmaju' v službi Juliana Graveta ponujam, da vstopiš v službo k meni. Gautierju Danyeanu, in sicer kot kapitan s celim deležem in kot poveljnik nad mojo fregato 'Lepa podlasica', ki je opremljena za korzarstvo, ima v gredlju devetdeset čevljev dolžine ter nosi dvajset osmindevsetstuntnih kanonov in s teboj vred sto mož posadke. —

Tudi Tomaž Trublet vstane, pogleda očeta Malo Trubleta in mater Perino. Se nato obrne k vitezu in vpraša: — Resna ponudba?

— Resna in trdna, — pravi Danyean. — Evo moje roke, da bova v besedi. S tem je povedano vse in Bog pomoz! Udari, če hočeš, in pusti, če nočeš! Prijatelja ostaneva vseeno.

— Pri Sveti devici od Velikih vrat, — zakliče Tomaž Trublet, — jaz udarim! — In z vso močjo lopne v iztegnjeno desnico, ki ta udarec vzdrži.

5

— Kapitan, — pravi vitez Danyean, — sedaj moj kapitan, poslušaj in zapamti, kar ti sedaj povem. Pozneje ne bova več imela takešne prilike kakor nocoj, da se v miru pomeniva, ker mora 'Lepa podlasica' odriniti že prvo nedeljo od danes naprej. Preštej si na prstih, da imaš le še štiri dni časa, da vse pripraviš.

Tomaž Trublet prešteje štiri prste in zmaže z glavo: — Kako je z opremo?

— Vse nared regata bi lahko odrinila v prihodnji plimi, če treba. Tvoj poročnik je sam pripravil vse, kakor pač zna. In on že zna nekaj. Louis Guenole, kovačev sin iz Rešetne ulice. Saj ga poznaš, Tomaž, pa tudi on te pozna in se ti bo rad pokoril.

Presenečen vzdigne stari Malo svojo glavo: — Louis Guenole, t mali Louis naj bo poročnik? Ali to fantč ni premlado? — Tu pa udari Danyean s ploskvo roko po mečevem držaju, da zavreni junaško jeklo po hrastovi mizi, in odgovori: Mlado fante, da, da, res, mlad je še fant, hvala Bogu! — Sreča je kakor mačka v vreči in le mladi fantje znajo vrečo razparati, kadar je čas! Kaj zares misliš, Malo Trublet, da naj najjemem sive bradače, če hočem žeti na morju, in da bodo starini izvrševali ona junaška dela, ki prinašajo uspehe? Kaj še! Tvoj sin in pa mladi Guenole, ta dva sta prava! Če izvzamem nekaj starih morskih rib, ki kljub največjemu viharju čepa na jamborih in drogovih, kakor priraščeni, nočem da bi razen njih le en sam na 'Lepi podlasici' bil starejši po letih kot oba častnika. 'Lepa podlasica' se mi ne sme vrniti drugače, ko s polovico trebuha v vodi, tako naložena mora biti z uplenjenim sahim zlatom! — Pri teh besedah

zopet udari po ročaju meča in ko se ozre v korzarjeve oči, se zadovoljno nasmehlja, kajti te oči se bl-šče navdušenja, kakor da se v njih že lesketa odsev bodočega zlatega plena.

— Končajmo torej, — povzame vitez čez nekaj časa. — Baš je pravi čas za fregato, ki je pripravljena za vsak manever. Vse moštvo je že najeto. Zadovoljen boš z njim. Če pa ti kaj na krovu ne ugaja, bilo kar bilo, imaš itak še štiri dni časa, da preobrneš vse, kakor te je volja. Vse ti prepučam. Vrag me vzemi, od te ure naprej si razen gospod-Boga edini in najvišji poglavar na ladji! V nedeljo ob prvi plimi pa le pazi, da bo vsak na svojem mestu. ko odrinete. Sleva, kdor zmanjka! Midva sva udarila!

— Midva sva udarila! — ponovi mladenič, potem nekaj razmišlja in vpraša:

— Pa kam pojdemo? Ali odločam tudi o tem?

— Ne! — mu odgovori Danyean.

Nato zopet molk. Vitez si ogleduje obraze starih poslušalcev drugega za drugim in telhta s svojim pogledom štiri pare oči, ki nemo vprašujejo.

— Pah, kaj, — pravi končno, — kdo drugi. . . Julien Grave naprimer bi sedaj gotovo kuhal svoje tajnosti, kakor novembraška megla v Kanalu. . . pa čemu, prošim vas? Mi vsi, kar nas je tu, imamo le škodo, če bi kdo med nami kaj počeval. Ne, kapitan Trublet, kraja si ne boš sam izbiral, ker sem ti ga že jaz izbral! Pa brez skrbi! Jaz znam izbirati in dobro sem izbral. Ne pošiljam te pred Zaidrsko jezero na lov na slanike in njih ribiče, niti Ruyterju pred nos. Naš kralj je dobro ve, kaj dela, da se ne borj z Generalštati na Holandskem, marveč v Alzaciji in Nemčiji. Njega posnema moja maženost. Vraga, da da! Naša 'Lepa podlasica' ne bo lovila holandskih podgan tam, kjer lazijo iz svojih lukenj! Ti 'gajzi' se sami bahajo, da so 'furmami vsega sveta'. Res plovejo njihove ladje po vseh vodah, kakor da je vsa slana voda njihova, in ponosno in predržno se lotevajo ladij drugih držav. V Zapadni Indiji naprimer nimajo Holanci mnogo zemlje, kolikor vem, vseeno se pa ne brigajo za pogodbe. Povsod se tam kaže holandska trobojnica, ki krije množine tovara, ki spada pravzaprav nam po vsej pravici, podložnikom našega kralja, ali pa našim prijateljem pod kraljem španskim in angleškim. Tomaž Trublet, med temi nesramneži boš delal red!

— V Indijo torej? — vpraša Tomaž.

— V Zapadno Indijo, da, na ameriške Antile. Tja odpluje s polnimi jadri, to je moj ukaz, ko dosežeš visoko morje. Če se enkrat usidraš pred Tortugo — to je otok tam doli — si ukaz izpolniš, o vsem drugim določaš sam. Vse možnosti presodi sa, kakor znaš in veš, dam ti samo eno splošno navodilo: — Svojo ladjo napolni, sovražne prazni!

Vse je sedaj molčalo. Namrščenih obrvi si je stari Malo poskušal predstavljati v svoji betici te napol praviljene očke, ki jih ni nikdar videl. Preplašeno sta poslušala obeženski in in dekle se je spomnilo vseh čudovitih papig, opic in drugih čudes, ki so jih ti otoki baje polni. Tomaž ji priinese gotovo cele kurjike te praviljene golazni. Mati, kakor vse matere, že vidi v duhu vihar in brodolom, morske pse in ljudožrce, žolto mrzlico in druge sovražnike. Tomaž sam pa premišljuje molče, v duhu obrača vitezove besede sem in tja in vedno bolj mu ugaajajo. — Razumen dečko je naš rublet. — Tudi Danyean je o tem vedno bolj prepričan. Ko je pred nekaj urami potrkal na vežna vrata, je prišel z namenom, da si pridobi drugega pomorščaka, čigar slavna pomorska bitka je napolnila ves Saint-Malo s ponosom in občudovanjem. Sreča mu je bila mila: izkazalo se je, da je dečko tudi razumen in premeten patron. To je vitezovo dokazovala vsaka beseda, pa tudi kapitanov molk.

(Dalje prihodnjia.)

Pregled selitvene statistike.

30. junija se je dovršilo prvo leto, odkar je stopil v veljavo ameriški zakon o priseljevanju iz leta 1924. Rezultati ravnanja po tem zakonu se sedaj — vsaj za to prvo leto — lahko ocenijo po predloženih uradnih statistikah priseljevanja.

Da se bo imigracija v Zedinjene Države znižala, je bilo jasno, ko je bil zakon sprejet. Teže je bilo ugibati, koliko bo padla, kar je bilo negotovo, koliko bo priseljencev izven kvote po 4. oddelku zakona. Rezultati so sedaj sledeči:

V fiskalnem letu 1922 — 23 je bilo pripuščeno 522.919 priseljencev. Leta 1923 — 24 — 706.896. I. 24—25 pa 294.314. V tem so vsi kvotni in nekvotni priseljenci. Od leta 23—24 je padlo število priseljencev za 412.582. Če se pripravna onemu v l. 22—23, je manjše za 228.605.

Po raznih delih sveta je bilo v pravkar zaključnem fiskalnem letu:

	na račun kvote	izven kvote
iz Evrope	148.366	144.266
iz Azije	3.578	657
iz Afrike	412	284
iz Pacifika	462	284
iz Amerike	141.496	520

Na račun kvote je bilo torej pripuščeno 145.971 oseb. Ker znašaje kvote vseh dežel 164.667, je bilo pripuščenih 18.696 oseb manj. Medtem ko so nekatere države prekoračile svoje kvote, jih je, če računamo v fiskalnem letu faktično pripuščene priseljence, prav malo dežel izžerpalo.

Selitev in poklici.

Poklice dele ameriške priseljeniške oblasti v "profesionalne", "izurjene," in "razne." Profesionalni se vjemajo z našimi "svobodnimi poklici," izurjeni (skilled s kvalificiranimi,) v "razna" so pa vsi nekvificirani in poljedelski delavci, kakor kmetje, bankarji, trgovci, agenti, ribiči itd.

V fiskalnem letu 1923 — 24 je bilo pripuščenih profesionalnih 24.778, izurjenih 150.694, raznih 253.515, brez poklica (vštevši žene in otroke) 277.909; v fisk. letu 1924 — 25 pa profesionalnih 10.481, izurjenih 51.278, raznih 113.811, brez poklica 118.744.

V tem letu je bilo torej pripuščenih manj kakor v prejšnjem: profesionalnih za 14.297, izurjenih 99.416, raznih 139.704, brez poklica 159.165, skupaj 412.582.

Izselilo se je v fiskalnem letu 1923 — 24: profesionalnih 2.006, izurjenih 7.078, raznih 48.477, brez poklica 19.228; leta 1924 — 25 pa profesionalnih 2.114, izurjenih 8.856, raznih 59.775, brez poklica 21.982.

Tega leta se je torej več izselilo kakor prejšnjega: Profesionalnih za 108, izurjenih za 1.778, raznih 11.298, brez poklica 2.755; skupaj 15.939.

Če se obračunajo izseljenci iz Zedinjenih Držav, se je zadnjega leta pomnožilo število profesionalnih za 8.367, (prejšnjega leta za 22.172), izurjenih za 42.422, (143.616), raznih za 54.036 (205.038), brez poklica za 96.761 (258.681).

Zelo zanimiv je med raznimi poklici slučaj nekvificiranih delavcev. L. 23—24 se jih je priselilo 108.001, zadnjega leta pa 34.784, torej za 73.217 manj. Izselilo sa jih je prejšnjega leta 37.259, zadnjega pa 49.890, torej za 12.631 več. Tega leta se je nekvificiranih delavcev 15.106 več izselilo, kakor prejšle.

V profesionalnih poklicih so značilne številke električarjev in inženirjev: prvih se je v prejšnjem letu priselilo 3.777, izselilo pa 64; zadnjega leta priselilo 1.306, odselilo pa 120. Inženirjev sa je l. 23—24 priselilo 4.870, izselilo pa 295; l. 24—25 pa priselilo 1.813, odselilo pa 345.

V kvalificiranih poklicih je nerazumno padlo število tesarjev oz. stavbinih mizarjev; doselilo se jih je prejšnjega leta 16.420, zadnjega pa 5.548; odselilo se jih je prejšnjega leta 592, zadnjega pa 1.111. Kovinskih delavcev (izvzemši one z železom, jeklom in čino) je prišlo prejšnjega leta 1.123, zadnjega pa 327; rudarjev 7.001, oz. 2.241; čevljarjev 4.694, oz. 860.

Selitev po spolih.

L. 1923 — 24 se je priselilo 423.186 moških, 283.710 ženskih; odselilo pa 57.313 moških, 19.476 ženskih; l. 1924—25 priselilo 163.252 moških, 131.062 ženskih, in odselilo 70.865 moških, 21.863 ženskih.

Zadnjega leta se je torej priselilo 259.934 moških in 152.648 ženskih manje kakor prejšnjega, medtem ko se je istega leta odselilo 13.552 moških in 2.387 ženskih več kakor prejšnjega.

L. 23—24 se je priselilo 365.873 moških in 264.234 ženskih, l. 24—25 pa 92.387 moških in 109.199 ženskih več kot se jih je odselilo.

Pomnožitev prebivalstva vsled migracije je znašala l. 24—25 za 273.485 moških in 155.035 ženskih manje kakor l. 1923—24.

Selitev po starosti.

Obe zadnji leti se je priselilo in odselilo največ oseb od 16. do 44. leta; najmanj se jih je priselilo čez 45 let, in najmanje odselilo izpod 16 let.

Vrata priseljevanja.

Največ priseljencev je bilo pripuščenih v luki New York (137.452) dalje na kanadski meji (102.496); potem na mehiškanski meji (32.293), v Bostonu 9.023, v kanadskih vzhodnih lukah 5.577, v San Franciscu 1.927, v Seattle, Wash. 1.233.

Migracija Jugoslavije.

Iz Jugoslavije je bilo l. 1923 — 24 pripuščenih 5.835, l. 1924—25 pa 724 priseljencev.

Pri tem je število znašalo: L. 20—21: 23.536; l. 21—22: 6.047; l. 22—23: 6.181.

Vrnilo se je v Jugoslavijo l. 23—24: 1.991; l. 24—25 pa 2.464 izseljencev.

Medtem ko se je leta 1923—24 iz Jugoslavije priselilo 3.844 več kot se jih je vrnilo, se jih je l. 24—25 vrnilo 1.740 več kot priselilo.

l. 1923—24 l. 1924—25

	l. 1923—24	l. 1924—25
Po narodnosti je bilo pripuščenih:		
Bolgarov, Srbov in Črnogorcev	2.482	418
Hrvatov in Slovencev	4.137	520
Dalmatincev, Bosancev in Hercegovcev	295	51
skupaj	6.914	989

Tega leta je bilo torej Jugoslovanov priseljencev (vštevši Bolgare) pripuščenih 5.925 manj kakor prejšnjega.

Odpotovalo je:

Bolgarov, Srbov in Črnogorcev	1.544	1.741
Hrvatov in Slovencev	381	767
Dalmatincev, Bosancev in Hercegovcev	183	467

skupaj 2.108 2.975

Odpotovalo je torej tega leta 867 Jugoslovanov več kot prejšnjega, in 1.986 več kot jih je tega leta dopotovalo.

Zabranjen vhod in deportacija.

V fiskalnem letu 1923—24 je bilo 30.284 oseb, katerim je bil vstop v Zedinjene Države zaprečen; l. 24—25 je bilo zavrženih 25.390.

Prva številka se razlaga največ s tem, da je bilo 10.114 oseb zavrženih zaradi izžerpne kvote. Treba je tudi imeti pred očmi, da je bilo enega leta pripuščenih 706.896, leta 24—25 pa 294.314 priseljencev. Prvega leta je torej bilo zavrženih 4.22 odst. zadnjega pa 8.62 odst.

Zadnjega leta je zelo padlo število oseb, ki so bile zavržene zaradi izžerpne kvote; od 10.114 na 561. To je naravna posledica priseljeniških viz, ki jih sedaj izdajajo ameriški konzulati. Z druge strani se pojavlja nov razlog zavračanja, namreč vstop brez pravilne vize; iz tega razloga je bilo zadnjega leta zavrženih 15.989 ob mejah na sahem in 2.618 v morskih lukah, skupaj 18.607, t. j. 73.28 odst. vseh zabranjenih vstopov. Dalje je bilo največ priseljencev zavrženih, ker bi utegnili po pošiljanju priseljeniških oblasti pasti na breme javnosti; takih slučajev je bilo 3.029 (prejšnja leta 8.130); potem slede nalezljive bolezni; 562 (pr. l. 1.486); izžerpna kvota 561; nepismenost 523 (pr. l. 708); kontraktni delavci 452 (1.219); telesne pomanjkljivosti 345 (706); "slepi pasazirji" 308 (2.436); ruđodelci 251 (546).

Po vstopu v Zed. Države (tokom 5 let) je bilo zadnjega leta deportiranih 9.495 oseb, t. j. 3.086 več kakor prejšnjega leta (6.409).

Tudi tu je bil glavni razlog vstop brez pravilnega vizuma; za to je bilo deportiranih 2.723 oseb. Drugi razlogi deportacij v večjem številu so bili: padanje na breme javnosti 1.759 slučajev (v pr. letu 2.092); vstop brez inspekcije 1.169 (605); hudodelstva 637 (462); prostitucija 327 (339); telesne pomanjkljivosti 174 (49); vrnitev tekom enega leta po deportaciji 164 (190).

Največ jih je bilo zavrženih na kanadski meji: 19.075; dalje v New Yorku 2.997, potem na mehiškanski meji 1.438; deportiranih je bilo največ čez kanadsko mejo: 2.403; čez mehiškansko mejo 2.388, čez New York 1.952; čez kanadsko atlantične luke 788.

Zadnjega leta odpada največje število zavrženih na Angleže: 5.390; na Škote 3.003; Irce 2.479; Francoze 2.329; Nemce 1.679; Italijane 1.441; Skandinavce 1.220; Mehikance 1.210; Žide 1.137; Kitajce 688.

Deportiranih je bilo največ Mehikancev 1.751; Angležev 1.072; Italijanov 796; Nemcev 750; Ircev 551; Skandinavcev 512; Francozov 469; Škotov 463; Špancev 324.

	zavrženih	deportiranih
	123—24	24—25
Bolgarov, Srbov in Črnogorcev	160	154
Hrvatov in Slovencev	146	109
Bosancev, Dalmatin, Hercegovcev	22	28
skupaj	328	291

Zadnjega leta je torej 37 Jugoslovanov manj zavrženih in 55 več deportiranih, kot v prejšnjem letu. Tudi takaj odpada največje število na pomanjkanje pravilnega vizuma, na vstop brez inspekcije in padanje na javno breme.

Največje število priseljencev je bilo pripuščeno v novembru 29.345, najmanjše pa v juliju 1924 (11.661).

V prvih šestih mesecih (do 31. dec. 1924.) je bilo pripuščeno 147.737, v drugih (do 30. junija 1925) pa 146.577 priseljencev; v prvem poletju torej za 1.160 več kot v drugem.

Največ izseljencev je odpotovalo v decembru 1924 (14.288, najmanjše pa v februaru 1925 (4.087).

Prvega pol leta je odpotovalo 57.631, drugega pa 35.097 izseljencev (o katerih se misli, da se trajno vračajo v staro domovino); v drugem poletju torej za 22.534 več kakor v prvem.

Vsled selitve se je prebivalstvo pomnožilo l. 1924 za 662.557, leta 1925 pa za 232.945 duš.

SKUPNO POTOVANJE V JUGOSLAVIJO IN ITALIJO ZA BOŽIČ

"PRESIDENTE WILSON"

kateri odpoluje

dne 24. novembra, 1925

Potnike bo spremljal do Trsta in Ljubljane naš dolgoletni uradnik Josip Rems, ki bo zajedno pazil, da bodo imeli vsi potniki udobno potovanje in pazil za njih prtljago.

Cena voznemu listu III. razreda do Trsta \$100.00 z vojnim davkom vred, do Ljubljane pa \$101.06; vozni listek do Trsta in nazaj stane pa samo \$162.00 in \$5.00 vojni davek, nedržavljeni plačajo tudi "head tax".

Kdor hoče preživeti božične praznike v krogu svojih staršev in sorodnikov ter vzbuditi spomine na svojo nežno mladost, slišati pritrkovanje zvonov domačih cerkv in mile pesmi ob polnočnici, naj se čimprej pripravi; na razpolago imamo na parniku kabine III-razreda v posebnem oddelku, tako da bodo naši potniki čisto za sebe. Zunanje ostanete lahko eno leto ter se vrnete v Združene države ne oziirate se na kvoto s tem, da dobite ameriško vladno dovoljenje za povratek. Prejste za taka dovoljenja preskrbljujemo mi.

FRANK SAKSER STATE BANK
82

GOSPODAR PLAVŽEV.

Francoski spisal Georges Ohnet.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Ne kaj mislim, — je odvrnila Claire trpko, — če ne na svojo zarotnico? In zakaj ne bi, kot pravite vi, mučila svojega duha, da najdem vzroke njegovega molka?

— Priznavam, — je rekla markiza, — da jih je težko pojasniti. Potem ko se je vojvoda de Bligny, moj nečak v preteklem letu mudil pri nas osem dni, je odpoval ter objubil, da bo v teku zime zopet tukaj. Najprvo je pisal, da ga drži neka politična komplikacija na njegovem mestu. Nato, ko je minula zima, je sporočil, da hoče počakati poletja, da se vrne v Francijo. Prišlo je poletje, a vojvoda ni prišel. Sedaj imamo že jesen in Gaston se ne poslužuje niti izgovorov več — ter se ne potrdi niti toliko, da bi nam pisal. Vzemimo, da se je zgodilo to, kar vsled zanikrosti, a že to bi bilo preveč. Hčerka moja, — vse je podivjano. Celo možje naše družbe so pozabili dvorljivost.

Markiza je dvignila svojo, predčasno osivelo glavo, ki ji je dajala toliko sličnosti z odličnimi, napudranimi damami, ki so se smehljaje s slik na stenah.

— In če bi bil bolan? — je rekla Claire, takoj pripravljena braniti svojega zarotnika. — Če bi mu bilo nemogoče poslati nam novice?

— To je komaj možno, — je odvrnila markiza, brez usmiljenja. Poslaništvo bi nas obvestilo o tem. Bodi zagotovljena, da se dobro počuti, da je svež in vesel in da je vodil tekom cele zime kotiljon v visoki petrograjski družbi.

Nervozen drget je spasil obraz Claire. Prebledela je, kot da vesa njena kri nazaj k njenemu sreću. Po kratkem odmoru pa je rekla s prisiljenim smehljajem:

— Zagotovo mi je objubil, da bo preživel zimo v Parizu. Kako zelo sem se veselila, da se prikazem ob njegovi strani v družbi! Jaz bi triumfirala radi njegovih uspehov. Mogoče bi potem zapazil tudi moje. Sploh pa moram priznati, mama, da ni prav nič ljubostumen, čeprav bi imel vzroka biti. Povsod, kamor smo prišli, so me obsipali s pozornostmi, in celo tukaj, v našem samotnem Beaulieu, do našega sosedja, lastnika plažev, ki se vmešava...

— Gospod Derblay?
— Da, gospoda Derblay. V nedeljo, pri maši, sem čitala v svoji knjigi, a ne da bi vedela zakaj, sem se čutila vznemirjeno. Neke sile, mogočnejša kot moja volja, je vlekla nase mojo pozornost. Le z velikim naporom sem se obrnila in v senci nekega stebra sem zapazila gospoda Derblay.

— On je molil?
— Ne, mama, zrl je name. Najine oči so se srečale in v njegovih sem čitala nemo občudovanje. Sklonila sem glavo ter skušala nič več zreti v ono stran. Ko sem šla ven, se moga našla v se. Ni si upal ponuditi mi posvečen vodo in ko smo prišli mimo, se je globoko priklonil in čutila sem, da mi sledi njegov pogled. Vse kaže, da je bilo to prvič, da so ga videli pri maši.

Markiza je vstala, se vrnila k svoji naslonjači ter rekla:
— Dobro in ta eni obisk bo prispeval k njegovemu izveščanju. Mesto da zre nate z zaljubljenimi očmi, naj nas bi rajše odškodoval za poseganja v naše meje. Skrajno smešen se mi zdi s svojim dvorjenjem in res ti mora biti dolgečas, da se pečaš z vzdihni teža kovača, ki nas bo nekega dne še oglušil s svojimi kladivi.

— Mama, dvorjenje gospoda Derblay je spoštljivo ter nimam niti najmanjšega vzroka pritoževati se nad njim. Spomnila sem le lastnika plažev in raditega, da ga pridruživim ostalim. Konečno pa je žensko sree vihavo, kot pravijo... Vojvoda ni tukaj, da brani svojo last... In jaz, v ulogi Penelope, neprestano pričakujem povratka onega, ki ne pride, bi se konečno lahko naveličala tega. Gaston bi pa moral misliti na to... a on ne misli... Jaz pa sem ostala sama, potrpežljiva, zvesta...

— V tem ravno nima prav, — se je živahno oglasila markiza. — Jaz že bi bila na tvojem mestu...
— Ne, mama, — jo je prekinila Claire z resno odločnostjo. — ni res, kar praviš, a pri tem tudi nimam nobene zasluge, ker ljubim vojvodo de Bligny.

— Ti ga ljubiš! — je vzkliknila markiza z m-prikrito razburjenostjo. — Kako si vedno prenapeta! Delati iz mladostnega prijateljstva globoko srčno nagnenje, iz sorodniške vezi nezlomljivo verigo! Gaston in ti sta zrasla skupaj in ti misliš, da mora postati to skupno življenje večno in da bi ne mogla biti srečna brez vojvode... Same neumnosti, dete, same neumnosti!

— Mama! — je vzkliknila Claire.
Markiza pa je šla že predaleč in prilika, da olajša svoje sree, je bila preveč ugodna, da bi jo pustila neporabljeno.

— Velike iluzije si ustvarjaš glede vojvode... V senci je lahkomisljen, frivolon... Kot veš, hrepeni po neodvisnosti in v tem se en bo izpremenil. Vsled tega vidim v bodočnosti zate številna razočaranja. Čuj, ali hočeš spoznati vse moje misli? No, jaz ne zrem brez globoke skrbi na to zvezo.

Claire se je vzravnala in globoko rdečica ji je zalila obraz. Obe ženski sta nekaj časa zrla molče druga na drugo. Izgledalo je kot d bo imela prva beseda, izgovorjena med obema, izvanreden pomen. Gospodična de Beaulieu pa se ni mogla zadržati in z razburjenim glasom je rekla:

— Mama, prvičrat se je zgodilo, da govoriš z mano na tak način. Zdi se mi, da me hočeš pripraviti na slabo novice. Ali ima odsonost vojvode razloge, katere mi prikrivaš? Ali si mogoče izvedela...

Markiza se je prestrašila močnega razburjenja svoje hčerke. Bolj kot kedaj poprej je spoznala, kako globoko in neomajno je nagnenje Claire. Videla je, da je šla predaleč ter se pričela takoj umikati.

— Ne, ne, dete moje, ničesar ne vem in ničesar mi niso povedali. Dolgi molk mojega nečaka mi dela skrbi... Gaston tira svojo diplomacijo očitno predaleč.

Claire se je pomirila. Težke sumnje svoje matere je pripisovala trenutnemu ogorčenju, katero je morala sama priznati kot upravičeno. Skušala je postati zopet vesela ter odvrnila:

— Imej nekoliko potrpljenja, mama! Vojvoda misli na nas, o tem sem uverjena. Da nas presenet, se bo povrnil nenaznanjen iz Petrograda.

— To si želim, ker je to tvoja želja, hčerka moja. Na vsak način pride danes iz Pariza moj nečak Prefont, s svojo ženo. Mogoče sta boljše informirana kot mi.

— Vidiš, mama, Oetave se je vrnil, kajti ravnokar je stopil na teraso z gospodom Bachelin, — je rekla Claire živahno ter hitro vstala, da napravi konec mladenemu razgovoru.

Mlada deklica je zapustila salon. Stara je bila dva in dvajset let ter se nahajala v polnem blešku svoje lepote. Njena visoka postava je bila izbrano elegantna. Njeni zlati lasje, povezani v šop, so

PONESREČEN POLET

Newyorskí hotelir Raymond Orteig, je izjavil da za \$25.000 tistemu letalen, ki bo prvi poletel iz Pariza v New York. Takoj sta se oglasila francoska letalca Tarason in Coli ter sta podala na pot. Sreče pa nista imela. Pri St. Lucien v Franciji je zadel aeroplan v drevo in se razbil. Letalca sta bila težko poškodovana. Slika nam predstavlja razbit aeroplan.

se končavali v dovršen, snežno-bel tilnik in ko je stala, naslonjena na železno ograjo perona, drobeč pri tem mehnično cvetkó ter se ozirala navzdol, je predstavljala posebljenje mladosti, v svoji polni moči in očarljivosti.

Gospa de Beaulieu je zrla z občudujočimi pogledi za hčerko, zmajala nato molče z glavo ter vzdihnila.

Pod koraki obeh prihajajočih je škripal pesek na tراسi in glasova obeh sta segala zmedeno prav do salona. Notar Bachelin je bil majhen možiček, star kakih šestdeset let, čedno zaokrožen vsled prisiljene neaktivnosti svojega življenja v uradu.

Sivih las skrbno obritega obraza, črno oblečen ter s snžno-belimi manšetami je bil dovršeni tip vaškega notarja pod starim režimom. Svojim odličnim klijentem je bil verno udan i vodil je vse pravne zadeve družine Beaulieu.

(Dalje prihodnjič.)

TRAGEDIJA DVEH SLUŽKINJ

V siromašni sobici za služkinje v nekem stanovanju na Dunaju se je nedavno odigrala pretrajljiva tragedija. Samomor sta izvršili dve služkinji, ker jima gospodar ni hotel zvišati plače. Nasli so ju zvečer zastrupljeni s plinom v Hugo Wolfgasse v okraju VI. Samomorilki sta 49letna kuharica Emilija Miksheick in 23 letna sobarica Marija Priatny, ki sta obe služili pri skupnem delodajalcu. O dogodku so znane sledeče podrobnosti:

Obe služkinji, ki sta imeli mesečno 450.000 aK plače, sta nedavno zahtevali, da se jima ta zviša. Njun gospodar Sigmund Freud, ki je sam živel v skromnih razmerah, ni mogel ugoditi tej zahtevi in tako je obema odpovedal službo. Odpoved sta obe uslužbenki mirno vzeli na znanje. Imeli sta ponudbo za Gradec, kamor sta hoteli odpotovati. V terek zvečer sta odšli obe v spremstvu sestre in svaka Mikshikove v cirkus in se vrnili šele o polnoči domov. Stanovanje je bilo zaprto in šele po hudem dvournem naporu sta ga siloma odprli.

V sredo opoldne je prišel domov sin Freude, ki stanovanja sicer ni našel zaklenjenega, pač pa so bila vrata spojena z verzičico. Čim je stanovanje s pomočjo neke sosedje odprl, je vstopil. Našel je vse sobe v najlepšem redu in je zato mirno odšel. Ob 18. se je vrnil. Ker je bila kuhinja zaklenjena, je vdril siloma vanjo. Takoj mu je udaril oster duh naproti. V naslednjem hipu se mu je nučil grozen prizor. Obe služkinji sta sedeli mrtvi na stolah, iz odprte cevi pa je še vedno uhajal plin. Obe služkinji sta se zastrupili namenoma, kar je razvidno tudi iz listka znapisom: "Hočeva biti sežgani." ki sta ga pustili na mizi. Pravi vzrok samomora in znan, zdi se pa, da je šla služkinjama ločitev od hiše, v kateri sta bivala dolgo vrsto let, tako k sreči, da sta sklenili, da se raje usmrta.

Protižidovski izgredi v Romuniji

V mestu Peatre Reamts je neznanec v tamošnji sinagogi razdejal par sedežev. Židje so bili radi tega zelo vznemirjeni ter so kratkoma lo pretepli slučajno prisotne kristjane pred sinagogo. Židje nedejo je hotelo krišćansko prebivalstvo prirediti protižidovsko demonstracijo, ki pa jo je oblast prepovedala. Kljub prepovedi pa so demonstranti demoralizirali precej židovskih trgovin.

SLAVNI MAČKI

Maček velja za najstarejšo domačo žival, pa še danes ni tako krotak, kakor pes in tudi nikdar ne bo. Maček se drži bolj hiše kakor gospodarja in dočim se pravi o psu, da je rojen hlapec in da stori vse, kar se mu ukaže, je maček svobodna žival; on se igra s teboj in ne ti z njim. Stari Egipčani so zelo častili mačke. Njihova tupa so balzamirali in jih pokopavali z velikimi ceremonijami na posebnih pokopališčih. V bitki pri Pelusiju leta 525 pr. Kr., so se bojevali Egipčani proti Kambišesu. Perzijanci so poznali egipčansko slabost napram mačkom in zato so postavili v sredini ter žive mačke kot ščite proti Egipčanom. Ki so se res balo streljati nanje iz svojih lokov. boje se, da bi ubili svete živali. Egipčani so bili poraženi. V Mohamedovem rokavu je vrgla mačka mlade. Da jih ne moti, je dal prerok rokav odrezati, potem je vstal in odšel.

Tudi v Italiji se dobi čestilce mačkov. O Italijanih pravijo današnji, da jih mnogo pojedo. Petrarca je imel lepega mačka, katerega smaragdne oči so razsvetljevale njegove samotne noči in mu svetile, ko je pisal svojo nemurljivo pesem na "Lauro".

Dantejev maček je bil izučen držati s svojim tacami luč pred njim, kadar je jedel in pisal. Nekeč sta se prepirala Dante in njegov prijatelj Cetto o tem, ali za more več umetnost ali narava. Dante je hotel svoje mnenje dokazati, navajajoč svojega mačka, ki mu drži luč. Cetto je zahteval, naj mu to pokaže. Ta čas pa je pripravil posodo, v kateri je bilo zaprtih par miši. Ko je maček prijel svečnik, je Cetto izpustil miške. Ko jih je maček zagledal, je vrgel svečnik iz svojih tac in skočil za miškami. Cetto je triumfal nad Dantejem, ta pa je končno rekel: Narava je zmaga! Viktor Hugo je imel v svojem salonu krasnega črnega mačka, ki je bil navzoč pri vseh sprejemih in je sredi sobe ogledoval vstopajoče goste. Izredno velik prijatelj mačkov je bil Chateaubriand. Ko je bil v Rimu poslanik, mu je papež Lev XII. podaril svojega izredno lepega mačka z imenom "Miccetto". Ko je bil Chateaubriand v Londonu, je imel celo stanovanje polno mačkov V novejši literaturi sta znana mačka Mark Twaina. Eden se je imenoval 'Satan', eden pa 'Greh'. Satan je bil črn kot noč, 'Greh' pa lisast. Bila sta si najboljša prijatelja.

Škandal profice Bothmerjeve

Poročali smo o tatvinah nemške profice Bothmerjeve, ki o prijavitelcu njenega moža v takšen obup, da si je revež skušal vzeti življenje. Profica je bila zapravljiva ženska in je okradla stanovanje nekega družinskega prijatelja, ki ji je poveril nadzorstvo nad svojimi premičninami v Berlinu. Profica je izrabila priliko in je pokradla mnogo dragocene posode in preprog. Še predno je postal škandal javen, je proficiin mož poskušal izvršiti samomor. V prvem hipu ni bilo jasno, čemu je profica nakradla toliko in kam je dala denar. Zadnje dni pa so prišle tozadevno na dan prav čedne stvari. Profica je imela ljubezensko razmerje s policijskim stotnikom Heftnerjem v Berlinu in je kradla po njegovih navodilih. Bala se je, da jo v nasprotnem slučaju ljubček zapusti. Oba, profica in stotnik, sta igrala v aristokratskih krogih Berlina in okolice veliko vlogo, zato je zadeva treščila v javnosti kot strela. Zdaj je postalo tudi popolnoma jasno, da si je prof Bothmer skušal vzeti življenje radi te sramote. Proti profici in stotniku je uvedena prejskaya. Materijal, ki so ga sodne oblasti spravile skupaj, obeta obravnavo, ki bo trajala tri tedne.

Izjavljen atentat na romunsko kraljevo dvojico?

Uradna poročila iz Bukarešte vedo povedati, da je romunska policija v severni Besarabiji od-

Raznoterosti.

Stališče češkoslovaških socialnih demokratov za volitve.

Za bodoče parlamentarne volitve na Češkoslovaškem, ki so bodo vršile dne 16. novembra, so nameravali Nemci nastopiti skupno v enotni nemški fronti. Pri tem so računali tudi na socialne demokrate. Toda nemški račun so se izjalovili. Vodstvo nemške socialno - demokratske stranke je namreč odklonilo povabilo za skupno parlamentarno fronto z nemškimi meščanskimi strankami. Nemški socialni demokrate na Češkoslovaškem hočejo tudi v bodoče voditi svoj boj za gospodarske, socialne, politične in kulturne zahteve izključno le po socialističnih metodah, vendar pa ni izključeno, da bodo v gotovih položajih sodelovali z nemškimi meščanskimi strankami.

Razgovor s krčmarico v Asconi.

Poročevalce pariškega "Matina" v Locarnu poroča svojemu istu raznovrstne intimnosti o zadnjem zaupnem sestanku med Briandom in Luthrom v Asconi. Poročevalec je takoj po ministarskem razgovoru obiskal gostilno "Helvita" ter je prošil gostilničarko za razgovor. Gostilničarka, ki je bila dobro informirana o svojih gostih, je povedala, da sta se gospoda zelo prijazno razgovarjala in da je trajal njun pogovor skoraj polgodno uro. — Ali mislite, da sta se spoznamela? jo je vprašal francoski novinar. — Najbrže, — je odgovorila prijazna gostilničarka, — ker sta se razgovarjala zelo prijateljsko. Francoski gospod, ki ima toliko las, je izvelkel iz žepa kos papirja, drugi gospod, ki je pljuskal, pa mu je pritrjevalno pokimal. Pogovarjala sta se popolnoma mirno in nemoteno, ker sta bila samo še dva gosta na drugi strani tera se.

— In kaj sta pila?
— Mineralno vodo in kavo, potem sta zahtevala še grozdje. Moj mož je hotel, da jima prinesem steklenico šampanjca, da si moreta nazdraviti, toda nisem upala. — Mali nemški gospod s plešo je bil zelo, zelo ljubezniv. Ujel je moje črno mačko, jo postavil na mizo ter jo gladil. Nato me je prošil za košček mesa, da bi ga dal mački, toda nisem mu mogla ustreči, ker nisem imeli doma prav nobenega mesa. Ljudje v vasi so medtem izvedeli, kakšna visoka gospoda je pri meni, ter so se pričeli zbirati pred vrtno ograjo. Prihiti so tudi fotografi. Ko pa sta gospoda zapazila fotografe, sta vstala in odšla.

Rektor dunajskega vsencilišča dr. Šepel je izdal na vse kulturni svet proglas za priključitveno propagando. V proslavi pravi, da se združitev Avstrije z Nemčijo ne sme preprečiti v smislu in na temelju prava samoodločbe narodov. Gospodarska, kulturna in politična rešitev Avstrije je le v združitvi z Nemčijo.

Čičerin še vedno v Berlinu.

Kakor poročajo iz Berlina, ostane Čičerin še nekaj časa tam, nakar se preseli v kako zdravilišče, kjer bo stal tri do štiri tedne. Pri povratku v Moskvo se bo najbrže ustavlil zopet v Berlinu, kjer se sestane s člani nemške vlade, s katerimi se bo razgovarjal o rezultatih locarnske konference.

Boj proti prostozidarjem v Italiji.

Tę dni se sestane v Rimudbor fašistske stranke. Na tem sestanku bo podal glavni tajnik Farinacci smerice boja proti prostozidarjem. Kakor poročajo, bo zahteval Farinacci od vseh pokrajinskih tajnikov sezname prostozidarjev, ker se bo izvršila stroga revizija strankinih članov, med katerimi ne sme biti noben prostozidar.

NAPRODAJ FARMA 140 AKREVO

v bližini Oakville, N. Y., Otsego, Co., mesto z železnico, 15 krav, 2 konja, prašiči, 100 kokoši, race, seno, žito, koruza, krompir, zelje, poljedelsko orodje, Naprodaj za \$7000. — \$3000 takoj ostanek po \$200 na leto. Prevzame se lahko takoj.

Mr. Douglas, Herkimer, N. Y. (2x 2&5)

Kretanje parnikov - Shipping News

- 3. novembra: Pres. Harding, Cherbourg, Bremen
- 4. novembra: Mauretania, Cherbourg; De Graasse, Havre.
- 5. novembra: Pittsburgh, Antwerp; Mount Clay, Hamburg.
- 7. novembra: Paris, Havre; Homeric, Cherbourg.
- 10. novembra: George Washington, Cherbourg, Bremen; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
- 11. novembra: Aquitania, Cherbourg.
- 12. novembra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.
- 14. novembra: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; La Savole, Havre; Andania, Hamburg.
- 17. novembra: Bremen, Bremen.
- 18. novembra: Berengaria, Cherbourg.
- 19. novembra: Zealand, Antwerp; Westphalia, Hamburg.
- 21. novembra: Olympic, Cherbourg; Republic, Bremen.
- 24. novembra: Pres. Wilson, Trst; Berlin, Bremen
- 25. novembra: Mauretania, Cherbourg; Roehambeau, Havre.
- 26. novembra: Albert Ballin, Hamburg.

- 28. novembra: Homeric, Cherbourg, Suffren, Havre; America, Bremen.
- 1. decembra: Muencheff, Cherbourg, Bremen.
- 2. decembra: Aquitania, Cherbourg; De Graasse, Havre; Arabic, Hamburg.
- 3. decembra: Thuringia, Hamburg.
- 5. decembra: Leviathan, Cherbourg; Paris, Havre; Majestic, Cherbourg; Martha Washington, Trst.
- 9. decembra: Berengaria, Cherbourg.
- 10. decembra: Luettow, Bremen.
- 12. decembra: Homeric, Cherbourg; La Savole, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.
- 13. decembra: Columbus, Cherbourg, Bremen.
- 16. decembra: Mauretania, Cherbourg.
- 17. decembra: Mount Clay, Hamburg.
- 19. decembra: Andania, Hamburg.
- 22. decembra: Roehambeau, Havre.
- 26. decembra: Paris, Havre; Cleveland, Hamburg; Pres. Roosevelt, Bremen.
- 28. decembra: Majestic, Cherbourg.
- 29. decembra: Berlin, Cherbourg, Bremen.
- 31. decembra: Westphalia, Hamburg.

SLOVENSKI AMERIKANSKI KOLENDAR za leto 1926.

bo v kratkem gotov. Letos mu je cena 50¢. Naročilo priložite znanke, moneyorder, ali pa gotov denar v priporočnem pismu. Pratiko Vam pošljemo takoj in koledar pa kakor hitro bo gotov. Prejeli smo tudi večjo zalogo knjig, ki bodo v listu Glas Naroda priložene. GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ROLE za PIANO SLOV. IN HRVATSKE

dobite pri: NAVINŠEK-POTOKAR 231 Greene St., Conemaugh, Pa. ali do dobite v vsaki pisarni. VISITE PO NOVI CENIK.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na čisto počen o potnih listih, pri lugi in drugih stvareh. Pojamila, ki vam jih samorem dati vodo naše dolgoletne izkušnje vam bodo koristne v korist; tudi pri potovanju vedno le prvotne parnika, ki imajo kabine tudi v III razredu. Glasom nove naselilniške postavki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samorejo tudi nedravljan dobiti dovoljenje o ostati v domovino eno leto in ako potrebno tudi delj tosedevna dovoljenja izdaja generalni naselilniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi New Yorku pred odpotovanjem, te se pošlje pislicu v stari kraj glasom nove naselilniške odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojca iz starega kraja, naj nam pošlje pise na pojamila. In Jugoslavije bo pripuščeni v prihodnji tresh letih, od 1. julija 1924 napre vsako leto po 671 priseljencev. Ameriški državljanji pa samorejo dobiti sem bene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. T rojene oabe se tudi ne štejejo kvoto. Stariši in otroci od 18. & 21. leta ameriških državljanov v imajo prednost v kvoti. Pišite v pojamila. Prodajamo vome liste na vsi pot go; tudi preko Trsta samorejo Jugoslavani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.

Oponorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupite leto ali naročate in ste s njih potrebo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vsitregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Prav vsakdo

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje. kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspek —

MAJI OGLASNI v "Glas Naroda"